

UNIwersytet Morski w Gdyni - Wydział Nawigacyjny

Nr:		Przedmiot:	SPEDYCJA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA
Kierunek / Poziom kształcenia:	TRANSPORT / DRUGIEGO STOPNIA		
Forma studiów:	STACJONARNE		
Profil kształcenia:	OGÓLNOAKADEMICKI		
Specjalność:	MORSKIE SYSTEMY TRANSPORTOWE I LOGISTYCZNE		

SEMESTR	ECTS	Liczba godzin w tygodniu					Liczba godzin w semestrze				
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S
II	2						15	15			
Razem w czasie studiów:							30				

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji (jeśli dotyczy przedmiotu)

1	Znajomość głównych zagadnień z podstaw transportu, logistyki i handlu oraz podstaw prawa transportowego

Cele przedmiotu

1	Zaznajomienie studentów z krajową i międzynarodową działalnością logistyczną i spedycyjną, projektowaniem procesu spedycyjnego, organizacją transportu drogowego, kolejowego, morskiego i lotniczego oraz dokumentacją stosowaną w spedycji i logistyce.

Efekty kształcenia dla całego przedmiotu (EKP) – po zakończeniu cyklu kształcenia

EKP1	zna istotę logistyki i spedycji krajowej i międzynarodowej, zadania logistyka i spedytora krajowego i międzynarodowego, podstawy formalno-prawne spedycji, umowę spedycji	
EKP2	zna organizację i umowy przewozowe w różnych gałęziach transportu	
EKP3	objaśnia i potrafi wypełniać podstawowe dokumenty transportowe i spedycyjne (z różnych gałęzi transportu)	
EKP4	potrafi dobrać środek transportu zgodnie z wymaganiami transportowymi ładunku i klienta	
EKP5	potrafi skalkulować stawkę frachtową, fracht za przewóz ładunku, przewoźne i inne opłaty w logistyce i spedycji krajowej i międzynarodowej	
EKP6	potrafi zorganizować prosty proces spedycyjny przy wykorzystaniu różnych gałęzi transportu	

Treści programowe

Semestr II

Lp.	Zagadnienia	Liczba godzin					Odniesienie do EKP dla przedmiotu	Odniesienie do RPS
		W	C	L	P	S		
1	Definicje spedycji krajowej i międzynarodowej. Definicje spedytora krajowego i międzynarodowego. Potencjalne korzyści zleceniodawcy ze współpracy ze spedytorem krajowym i międzynarodowym. Organizatorskie funkcje spedytora krajowego i międzynarodowego. Specjalizacja firm spedycyjnych. Ogólny podział obecnych na rynku spedytorów. Polski rynek logistyki i spedycji portowo-morskiej. Przedsiębiorstwa transportowe działające na rynku spedycji krajowej i międzynarodowej. Dokumentacja spedycyjna - porównanie Through Bill of Lading z Express Bill of Lading. Kwit sternika jako zamiennik konosamentu. Kwit sternika – charakterystyka. Charakterystyka wypełniania poszczególnych pól kwitu sternika. Przesyłki konwencjonalne w TM (podział). Przesyłki konwencjonalne w TM (tendencja).	2	2					
2	Podstawowe zwyczaje i uzanse handlowe stosowane w obrocie portowo-morskim. Incoterms®2020. Reguły Haskie. Reguły Haga-	2	2					

	Visby. Reguły Hamburgskie. Reguły Rotterdamskie. Reguły Yorku-Antwerpii. Główne przesłanki konieczności nowelizacji Incoterms. Nowelizacja Incoterms – historia. Odwołanie się do Incoterms w kontrakcie. Zasady posługiwania się i powoływania na Incoterms. Zapis poszczególnych formuł w Incoterms®2020. Oryginalny konosament. Reguły Yorku-Antwerpii. Obowiązki windykacyjne spedytora. Dyspaszer. Ubezpieczenie z tytułu awarii wspólnej. Przykładowa wysokość odszkodowania. MOL Comfort Case. Wnioski dotyczące Reguł Yorku-Antwerpii. Zasady odpowiedzialności i składania reklamacji oraz ograniczenia odpowiedzialności w przewozach morskich na tle innych rodzajów przewozu.						
3	Przykładowa klasyfikacja opakowań wg podstawowych kryteriów. Rodzaje opakowań w spedycji krajowej i międzynarodowej (wg różnych kryteriów). Charakterystyka opakowań (drewnianych, metalowych, papierowych, szklanych, z tworzyw sztucznych, tkaninowych). Zalety i wady opakowań (drewnianych, metalowych, papierowych, szklanych, z tworzyw sztucznych, tkaninowych). Rodzaje opakowań w spedycji krajowej i międzynarodowej - przykłady (balon szklany w koszu, beczka, bęben, butla, hobok, kanister, klatka, pudło, skrzynia, worek). Klasyfikacja znaków na opakowaniach (rozpoznawcze, ostrzegawcze). Sposoby wyrażenia znaku na opakowaniu. Przykład znakowania opakowań transportowych z zawartością. Znaki manipulacyjne w spedycji krajowej i międzynarodowej (środek ciężkości, hakami bezpośrednio nie zaczepiać, góra, nie przewracać, chronić przed wilgocią, ostrożnie kruche, opakowanie hermetyczne, chronić przed nagraniem (ciepłem), produkty łatwo psujące się, przestrzegać zakresu temperatur (dla zawartości opakowania dla której wymagane jest nie przekroczenie temperatury minimalnej), przestrzegać zakresu temperatur (dla zawartości opakowania dla której wymagane jest nie przekroczenie temperatury maksymalnej), przestrzegać zakresu temperatur (dla zawartości opakowania dla której wymagane jest pozostawanie w danym zakresie temperatur), przestrzegać zakresu temperatur, nie przemieszczać przez toczenie, nie obracać, nie przetaczać, nie podnosić wózkiem widłowym, nie podnosić wózkiem, chronić przed promieniowaniem, chronić przed upadkiem, podnosić bezpośrednio za ładunek, żywe zwierzęta, zakaz piętrzenia ładunku, ograniczenie piętrzenia, dopuszczalna liczba warstw piętrzenia, tu otwierać), przykłady oznaczeń substancji niebezpiecznych (substancja szkodliwa, substancja drażniąca, substancja toksyczna, substancja bardzo toksyczna, substancja żrąca, substancja korodująca, substancja skrajnie łatwopalna, substancja wysoce łatwopalna, substancje utleniające, substancja wybuchowa, substancja stwarzająca zagrożenie biologiczne, substancja niebezpieczna dla środowiska), numery rozpoznawcze właściwości materiału niebezpiecznego, wymiary, konstrukcja i oznakowanie Europalety, znaki identyfikujące materiał opakowania, „próba sztaplowania”, opakowania (z ładunkiem), których nie wolno piętrzyć.	2	2				
4	Zarządzanie logistyczne i gospodarka magazynowa w spedycji krajowej i międzynarodowej. Definicja magazynu (Aleksander Niemczyk). Definicja magazynowania. Magazynowanie – wcześniej. Magazynowanie – obecnie. Budowle magazynowe – definicja. Budowle magazynowe – elementy składowe. Elementy magazynu. Funkcje magazynu. Przyczyny konieczności utrzymywania zapasów. Zadania realizowane przez magazyn. Układy technologiczne magazynów. Technologia magazynowania. Technika magazynowania. Cechy towarów wpływające na techniki i technologie magazynowania. Podział przechowywanych towarów. Infrastruktura procesów magazynowania. Rodzaje magazynów - kryteria klasyfikacji. Rodzaje magazynów wg przeznaczenia. Rodzaje	2	2				

magazynów wg rozwiązań techniczno-organizacyjnych. Rodzaje magazynów wg postaci przechowywanych materiałów. Rodzaje magazynów wg warunków przechowywania. Rodzaje magazynów wg odporności na narażenia klimatyczne. Podział magazynów wg wysokości składowania. Kryteria podziału budowli magazynowych wg grup i rodzajów budowli magazynowych. Podział otwartych budowli magazynowych. Place składowe o nawierzchni gruntowej. Place składowe o nawierzchni twardej. Wymagania funkcjonalno-budowlane dotyczące głównych elementów placu składowego. Podział półotwartych budowli magazynowych. Półotwarte budowle magazynowe – zasieki. Półotwarte budowle magazynowe – wiaty. Półotwarte budowle magazynowe – zbiorniki otwarte. Półotwarte budowle magazynowe – zbiorniki o konstrukcji samonośnej. Zamknięte budowle magazynowe - definicja. Zamknięte budowle magazynowe – rodzaje. Chłodnie. Rodzaje komór chłodniczych. Urządzenia magazynowe. Zbiorniki podziemne. Zbiornik podziemny betonowy z systemem opróżniania Sonnen-Pellet-Maulwurf 3000. Wymagane przepisowe odległości od zbiornika podziemnego. Lokalizacja zbiornika gazu i zbiornika oleju opałowego. Zbiorniki naziemne. Zasobniki (bunkry). Różne kształty pojemnika bunkru. Różne systemy rozładowania bunkrów. Silosy. Rodzaje silosów. Zalety silosów żelbetowych. Standardowa kompletacja silosu cynkowanego z płaskim dnem. Silosy na materiały sypkie – rodzaje przepływów wewnątrz silosu. Budynki magazynowe przyziemne i podziemne. Podziemne magazyny gazu w Polsce. Budynki magazynowe wielopiętrowe. Wieża SMART. Zasady działania kodów kreskowych. Charakterystyczne cechy kodów kreskowych. Rodzaje kodów kreskowych – podział wg wymiarowości. Rodzaje kodów kreskowych – podział wg szerokości kresek. Rodzaje kodów kreskowych – podział wg rodzaju kodowanych symboli. Rodzaje kodów kreskowych – podział wg ciągłości kodów (nie dotyczy kodów matrycowych). Rodzaje kodów kreskowych – podział wg ilości kodowanych znaków. Linearne kody kreskowe: Code 39 Extended, 2 z 5 Industrial, 2 z 5 Interleaved (z przeplotem), 2 z 5 IATA, Code 32, Code 39, Code 39 Reduced, Codabar, ITF-14, MSI Plessey, Code 11, Code 93, Code 128 (A, B, C), EAN/JAN. Dwuwymiarowe kody kreskowe: Aztec, DataMatrix, PDF 417, QR Code. Złożone kody kreskowe. Urządzenia odczytujące kody kreskowe. Wyznaczanie ostatniej cyfry w numerze PESEL – budowa numeru PESEL. Wyznaczanie ostatniej cyfry w numerze PESEL. Algorytm wyznaczania cyfry kontrolnej w kodzie kreskowym EAN-13.														
5 Jednostka ładunkowa – definicje. Jednostka ładunkowa – elementy obsługi. Główne jednostki ładunkowe w pracy spedytora krajowego i międzynarodowego. Skrzynie opakowaniowe w pracy spedytora krajowego i międzynarodowego. Pojemniki w pracy spedytora krajowego i międzynarodowego. Palety w pracy spedytora krajowego i międzynarodowego. Kontenery w pracy spedytora krajowego i międzynarodowego. Podział jednostek ładunkowych (kryterium: podobieństwo technologiczne, postać fizyczna). Pojemniki ładunkowe - charakterystyka. Ładunki formowane w pakiety ładunkowe. Pakiety transportowe – cel tworzenia. Środki formowania pakietów transportowych. Typy oraz rodzaje palet ładunkowych. Współczynnik sztauerski kontenera. Współczynnik sztauerski ładunku. Ładunek optymalny dla danego kontenera. Wysokość załadowcza kontenera. Stopień wykorzystania ładowności kontenerów. Ograniczenia w wykorzystaniu ładowności kontenerów. Niektóre ładunki sztukowe (opakowanie i współczynniki sztauerskie) przewożone w kontenerach uniwersalnych. Niektóre ładunki sztukowe (opakowanie i współczynniki sztauerskie) przewożone w kontenerach wentylowanych. Niektóre ładunki sztukowe (opakowanie i współczynniki sztauerskie) przewożone w	3	3												

	kontenerach chłodzonych. Parametry techniczne kontenerów uniwersalnych I serii ISO. Ustalenie liczby sztuk ładunku przeznaczonych do jednego kontenera. Załadowanie kontenera (przy nie znanej wielkości straty sztauerskiej ładunku. Oznaczenia wymiarów kontenera i ładunku. Sposoby rozmieszczenia ładunku na podłodze kontenera (h – stałe). Wymiary sztuk ładunku i wartości stosunków wymiarowych kontenerów uniwersalnych. Układ modułarny kontenerów I serii ISO. Ładunki suche luzem (sypkie). Skala napełnienia kontenera 1C ładunkiem suchym luzem (sypkim). Ładunki płynne (lub gazowe). Charakterystyka eksploatacyjna wybranych kontenerów-cystern. Ładunki płynne (lub gazowe) – ilość ładunku do wypełnienia kontenera-cysterny. „Potable Liquids only”. Minimalna wolna przestrzeń nad lustrem cieczy w zbiorniku kontenera. Wolna przestrzeń nad lustrem cieczy. Maksymalny stopień napełnienia zbiornika kontenera. Masa cieczy odpowiadająca prawidłowemu napełnieniu kontenera-cysterny.											
6	Taryfy portowe - definicja. Taryfy portowe on-line (wybrane). Definicje poszczególnych elementów taryfy portowej (załadunku, wyładunku, przeładunku pośredniego i bezpośredniego). Przykład opłat za załadunek na statek. Przykład opłat za wyładunek ze statku. Przykład opłat za przeładunek pośredni. Przykład opłat za przeładunek bezpośredni. Cechy dobrze skonstruowanej taryfy portowej. Opłaty tonażowe. Przykład opłaty tonażowej. Pisemne zlecenie usług portowych. Zaokrąglenie ciężaru ładunku. Terminy zlecenia i odwołania zlecenia usług portowych. Zlecenie lub odwołanie zlecenia na usługi (realizowane w wolną sobotę, niedzielę lub święto). Zapytanie ofertowe. Konsekwencje nieprawidłowego odczytania zapytania ofertowego. Metody konstruowania stawek taryfowych. Waga obciążeniowa. Opcja W/M przy wadze obciążeniowej. Waga obciążeniowa w transporcie lotniczym (cargo) i morskim (LCL, FCL). Waga obciążeniowa w przesyłkach kurierskich (DHL, UPS, DPD, K-EX, FedEx). Przykład wyznaczenia wagi obciążeniowej. Czynniki cenowe i pozacenowe wyboru drogi i gałęzi transportu. Czynniki wpływające na wysokość kosztów transportu. Fracht morski. Czynniki rynkowe wpływające na wysokość stawki frachtowej. Zwiększanie stawki frachtowej (dodatki frachtowe). Przykłady kalkulacji kosztów przewozu. Kurs walut. Przeliczenia faktur w walutach obcych.	2	2									
7	Kontenery znormalizowane ISO - charakterystyka. Kontenery znormalizowane ISO - podział. Przykładowe rozmieszczenie palet w kontenerze 1C. Przykładowe rozmieszczenie palet w kontenerze 1A. Charakterystyka kontenerów uniwersalnych ogólnego przeznaczenia. Charakterystyka kontenerów z otwartym dachem. Przewóz ładunku przekraczającego wymiary kontenera 20-stopowego Open Top. Charakterystyka kontenerów z otwartym dachem i bokiem. Charakterystyka kontenerów-cystern. Charakterystyka kontenerów chłodniczych. Charakterystyka kontenerów-platform. Podstawowe statki morskie do przewozu znormalizowanych kontenerów. System Modalohr. System Flexiwaggon. System Rollende Landstrasse (Ro-La). Koszty budowy terminala w systemie Ro-La, Flexiwaggon i Modalohr. System CargoBeamer. System ALS. Główne zalety systemu ALS. Główne wady systemu ALS. System bimodalny. Elementy składu sekcji pociągu bimodalnego. Fazy zestawiania pociągu bimodalnego. System ACTS (przeładunek poziomy pojemników wymiennych). System Piggyback (przeładunek nadwozi wymiennych i naczep drogowych). Nadwozia wymienne. System Cargo Sprinter (samobieżny zestaw z kabiną i platformą do przewozu kontenerów). System CargoMover. Systemy przewozów naczep i pojazdów - podsumowanie. SDR - definicja. Odpowiedzialność spedytora/przewoźnika. Wartość limitów odpowiedzialności spedytora/przewoźnika.	2	2									

Metody weryfikacji efektów kształcenia (w odniesieniu do poszczególnych efektów)

Symbol EKP	Test	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Sprawozdanie	Projekt	Prezentacja	Zaliczenie praktyczne	Inne
EKP1			X	X					
EKP2			X	X					
EKP3			X	X					
EKP4			X	X					
EKP5			X	X					
EKP6			X	X					

Kryteria zaliczenia przedmiotu

Semestr	Ocena pozytywna (min. dostateczny)
II	Zaliczenie ćwiczeń: pozytywnie zaliczone kolokwium (co najmniej 70% punktów możliwych do zdobycia). Warunkiem wstępnym jest obecność na wszystkich ćwiczeniach. Egzamin: pozytywnie zaliczony egzamin pisemny (co najmniej 70% punktów możliwych do uzyskania). Ocena końcowa jest średnią ważoną 60% egzamin + 30% kolokwia + 10% obecności na wszystkich ćwiczeniach i wykładach) (2 nieusprawiedliwione nieobecności i więcej - dyskwalifikują studenta i powodują niezaliczenie przedmiotu).

Nakład pracy studenta

Forma aktywności	Szacunkowa liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
	W	C	L	P	S
Godziny kontaktowe	15	15			
Czytanie literatury	10	10			
Przygotowanie do zajęć laboratoryjnych, projektowych					
Przygotowanie do egzaminu, zaliczenia	5	5			
Opracowanie dokumentacji projektu/sprawozdania					
Uczestnictwo w zaliczeniach i egzaminach	2	2			
Udział w konsultacjach	2	2			
Łącznie godzin	34	34			
Łączny nakład pracy studenta	68				
Liczba punktów ECTS	1	1			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2				
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi					
Obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	38				

Literatura

Literatura podstawowa

- A. Salomon, Spedycja krajowa i międzynarodowa, Wyd. Uniwersytetu Morskiego, Gdynia 2022.
 A. Salomon, Spedycja: teoria, przykłady, ćwiczenia, Wyd. Akademii Morskiej, Gdynia 2011.
 A. Salomon, Spedycja w handlu morskim, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2004.
 D. Marciniak-Najder, J. Najder (red.), Podręcznik spedytora, PISIL, Gdynia 2020.
- Literatura uzupełniająca
- ADR 2021-2023 podręcznik + tabela A, Wydawnictwo IMAGE, Warszawa 2021.
 K. Ficoń, Logistyka morska, statki, porty, spedycja, Bel Studio, Warszawa 2012.
 E. Januła, P. Kwiatkiewicz, M. Laskowski, Nowoczesna spedycja, Wydawnictwo As Pik, Warszawa 2021.
 E. Januła, T. Truś, Ż. Gutowska, Spedycja, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2013.
 Z. Kordel, A. Kuriata, Logistyka i transport, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2019.
 D. Marciniak-Najder, Warunki dostaw towarów w handlu zagranicznym, PISIL, Gdynia 2020.
 J. Neider, Transport międzynarodowy, PWE, Warszawa 2020.
 Organizacja i technika transportu morskiego, (red.) J. Kujawa, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2015.
 I. Wasilewska-Marszałkowska, Spedycja we współczesnych łańcuchach dostaw, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2021.

Prowadzący przedmiot

Tytuł/stopień, imię, nazwisko	Jednostka dydaktyczna
1. Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	
dr Adam Salomon	KT
2. Pozostałe osoby prowadzące zajęcia:	

